

Орг. Јед.	Број	Прилог	Вредност

Одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу бр. 393/1-11-5-01 од 6. децембра 2017. године именована сам за једног од рецензента за давање стручне оцене рукописа *ПРАКТИКУМ ИЗ ИСТОРИЈЕ КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА* аутора проф. др Ирене Цветковић Теофиловић и Јелене Стошић.

РЕЦЕНЗИЈА

Практикум из историје књижевног језика аутора проф. др Ирене Цветковић Теофиловић и Јелене Стошић сачињен је за потребе предмета Историја књижевног језика на студијском програму Србистика на Филозофском факултету у Нишу и, према речима аутора, плод је „вишегодишњег искуства његових приређивача у раду са студентима на часовима вежби“.

Рукопис *Практикума* има 158 страна и, након *Напомене приређивача* (7–8), чине га следеће целине, које одговарају фазама у развоју српског књижевног језика до победе Вукових начела и увођења народног језика као књижевног: *Српскословенски језик* (11–38), *Рускословенски језик* (39–53), *Руски књижевни језик* (55–66), *Славеносрпски језик* (67–99), *Доситејевски језик* (101–128). Одабрани одломци у свакој од целина, који илуструју српски књижевни језик у датој фази, пропраћени су *Речником непознатих речи* (130–153) и списком опште литературе, као и пописом извора у последњем одељку – *Литература* (154–158).

Текстови су бирани тако да добро илуструју фонетске, морфолошке, синтаксичке и лексичке одлике језика различитих епоха у историји српског књижевног језика и дати су хронолошким редом, тј. прате след одговарајућих епоха. Жанровски су различити, што омогућава увид у постепено функционално раслојавање језика и формирање функционалних стилова, које започиње у предвуковском периоду. Сваком тексту претходи његова кратка историја или биографски подаци о аутору, као и неколико јединица одабране литературе, помоћу које се студенти могу припремити за часове. Након текстова дати су истраживачки задаци који треба да олакшају рад на тексту уз помоћ речника и шире литературе. Они студенте воде од транскрипције и превођења текстова, ка уочавању особина језика одређене епохе и поређењу са језичким особинама других епоха, до формулисања ставова према језику предвуковских писаца.

Основна сврха практикума је да текстове учини доступним за рад на вежбама и за самостално учење, а навођењем извора одакле су текстови преузети, студентима се омогућава даље самостално трагање и проучавање језика одређене епохе. Дужина и број текстова (од два до пет по одељку) које су аутори понудили, превазилазе потребе курса, што обезбеђује могућност избора при раду. Бирани су тако да читатељу, уз одговарајуће илустрације, представе кључне плодове писане речи одређене епохе, од којих помињемо само неке: *Мирослављево јеванђеље*, *Карејски титик* Светог Саве, *Слово љубве* деспота Стефана Лазаревића, *Српска Александрида*, *Славеносрпски магазин* Захарија Орфелина, *Совјети здравог разума* Доситеја Обрадовића, *Физика* Атанасија Стојковића, *Усамљени јуноша*

Милована Видаковића, *Новине серпске*. Текстови су преношени у оригиналној графици, уз нека одступања, или су транскрибовани.

Сматрамо да ће овако одабран материјал, пропраћен кратким представљањем писаца, сугестијама за анализу и списковима основне литературе, корисно послужити студентима и на часовима вежби и за самостално учење, те *Практикум из историје књижевног језика* аутора проф. др Ирене Цветковић Теофиловић и Јелене Стошић **препоручујемо за штампу**. Будући да нам није познато да постоји сличан практикум у универзитетској пракси у Србији, верујемо да ће бити од користи и онима који не студирају на Филозофском факултету у Нишу, као и широј публици.

У Нишу, 27. 12. 2017. године

проф. др Надежда Д. Јовић
редовни професор Филозофског факултета у Нишу